

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/18-03/37
URBROJ: 613-05-18-17

Sisak, 22. studenoga 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE HRVATSKE ZA 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2017.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2017.	12
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija Stranke demokratske akcije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2017.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2017. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2017. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje mišljenja opisane su u nastavku.

- Poslovanje gotovim novcem Stranka obavlja putem blagajne. Promet putem blagajne u 2017. je iznosio 43.500,00 kn. Na pojedinim isplatnicama nedostaju potpisi blagajnika, primatelja i likvidatora, pojedine isplatnice imaju isti redni broj, a odnose se na različite poslovne događaje, na pojedinim isplatnicama nije navedeno za koje namjene su isplaćena novčana sredstva. Pojedini blagajnički izvještaji nisu potpisani i kontrolirani. (točka 1. Nalaza)
- Rashodi za službena putovanja su ostvareni u iznosu 22.998,00 kn na temelju putnih naloga, a odnose se na dnevnice, naknadu troškova prijevoza i druge troškove službenih putovanja članova Stranke. Pojedini putni nalozi nisu numerirani, pojedini ne sadrže svrhu putovanja te nisu naznačena početna i završna stanja brojila. Izvješća o službenom putovanju nisu sastavljena. Rashodi za reprezentaciju su ostvareni u iznosu 10.515,00 kn na temelju računa dobavljača.
Na pojedinim računima nije navedena aktivnost povodom koje je račun sastavljen, odnosno nije navedena aktivnost na koju se poslovni događaj odnosi te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. (točka 2. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u kolovozu 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Mandaličina 17, Zagreb.

Statutom, koji je donijela skupština Stranke u studenome 2012., utvrđeni su ciljevi i način njihova ostvarivanja, prava i obveze članova, tijela Stranke (skupština, glavni odbor, predsjedništvo, predsjednik i nadzorni odbor), način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata, prestanak rada i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji može biti općinski i gradski. Koncem 2017. Stranka ima 12 ogranaka: jedan općinski (Gunja) i jedanaest gradskih (Zagreb, Dubrovnik, Zadar, Rijeka, Sisak, Pula, Labin, Umag, Raša, Petrinja, Velika Gorica).

U veljači 2016. donesen je Kodeks časti kojim su uređena pravila ponašanja i etičke vrijednosti te Pravilnik o ustroju Stranke kojim je uređeno osnivanje i učlanjenje u ogranke i podružnice, sazivanje sjednica, kandidacijski postupak, odnosi s medijima, međunarodna suradnja i nominiranje kandidata stranke za izbore.

Skupština je najviše tijelo Stranke koje utvrđuje ciljeve, smjernice i politiku, donosi Program i Statut Stranke te bira i razrješava predsjednika i ostala tijela. Održava se svake četiri godine, a saziva je predsjedništvo i glavni odbor Stranke.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja skupštine i ima 41 člana koje bira skupština Stranke. Zasjeda najmanje jednom godišnje. Donosi program rada i financijski plan te usvaja financijske izvještaje.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Izvršava odluke skupštine i glavnog odbora i provodi program Stranke, raspolaže imovinom i prati ostvarenje financijskog plana.

Nadzorni odbor ima pet članova, nadzire materijalno i financijsko poslovanje te obavlja druge poslove nadzora na zahtjev glavnog odbora, predsjedništva ili predsjednika Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, saziva i predsjedava sjednicama predsjedništva, usklađuje rad tijela Stranke i obavlja druge poslove za koje ga ovlasti skupština i glavni odbor.

U 2017. i u vrijeme obavljanja revizije predsjednik Stranke je Mirsad Srebreniković, koji je izabran na skupštini Stranke u prosincu 2014. te ponovo 30. rujna 2018.

Koncem 2017. Stranka nije imala zaposlenih. Poslovne knjige vodi knjigovodstveni servis. Administrativni poslovi obavljaju se na temelju ugovora o djelu zaključenog s fizičkom osobom.

Planiranje

U prosincu 2016., glavni odbor Stranke donio je godišnji financijski plan i program rada za 2017.

Financijskim planom za 2017. ukupni prihodi su planirani u iznosu 229.200,00 kn. Planirani prihodi se odnose prihode od zakupa poslovnog prostora u iznosu 169.000,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 44.700,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 10.000,00 kn, prihode od članarina u iznosu 5.000,00 kn te prihode od financijske imovine u iznosu 500,00 kn. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 228.300,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 171.500,00 kn, rashode za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu 26.800,00 kn, donacije u iznosu 10.000,00 kn, stipendije u iznosu 10.000,00 kn, trošak amortizacije u iznosu 9.000,00 kn, te bankarske usluge u iznosu 1.000,00 kn.

Programom rada za 2017. utvrđena su temeljna načela i zadaci Stranke. Temeljna načela su afirmacija ljudskih i građanskih prava, demokracija, tržišna privreda i privatno poduzetništvo, unapređenje socijalnih prava, ravnopravnost i afirmacija legitimnih prava nacionalnih manjina, politička zastupljenost Bošnjaka u Republici Hrvatskoj te njihova integracija u javni život. Posebno su naglašeni sljedeći zadaci: osnaživanje Stranke prikupljanjem novih članova, intenzivniji rad ogranaka i registracija članstva, priprema za lokalne izbore u prvoj polovici godine, jačanje veza sa svim bošnjačkim asocijacijama te aktivnosti predsjedništva i glavnog odbora Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 6/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje te godišnji program rada, financijski plan i izvješće o donacijama primljenim tijekom godine. Dostavljeni su Državnom uredu za reviziju te objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanim rokovima.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2017., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 197.472,00 kn, što je za 51.784,00 kn ili 20,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 31.728,00 kn ili 13,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	27.000,00	0,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	45.869,00	28.991,00	63,2
3.	Prihodi od članarina	4.050,00	2.500,00	61,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	5.000,00	0,00	-
5.	Drugi prihodi	167.337,00	165.981,00	99,2
	Ukupno	249.256,00	197.472,00	79,2

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju drugi prihodi u iznosu 165.981,00 kn ili 84,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 28.991,00 kn ili 14,7 % ukupno ostvarenih prihoda, a prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 2.500,00 kn ili 1,3 % ukupno ostvarenih prihoda. U 2017. nisu ostvareni prihodi iz državnog proračuna i prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 28.991,00 kn, ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na temelju pojedinačnih odluka gradova, odnosno županija o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrane s liste grupe birača. Stranka je ustrojila evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijim predstavničkim tijelima Stranka ima članove. Prihodi su ostvareni iz proračuna tri županije (Primorsko-goranske županije u iznosu 9.120,00 kn, Sisačko-moslavačke županije u iznosu 7.105,00 kn i Istarske županije u iznosu 2.295,00 kn) te Grada Umaga u iznosu 10.471,00 kn.

Prihod od članarina ostvareni su u iznosu 2.500,00 kn. Prema odluci predsjedništva stranke, članarina iznosi 60,00 kn do 120,00 kn godišnje, ovisno o materijalnim mogućnostima člana. Stranka vodi evidenciju o članstvu i primljenim članarinama. Prema odluci glavnog odbora Stranke iz veljače 2017., obveza uplate članarine za članove je odgođena dok materijalna situacija članstva ne bude povoljnija.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu 165.981,00 kn odnose se na prihode ostvarene na temelju ugovora o zakupu dijela prostora u zgradi središnjice Stranke u iznosu 165.561,00 kn i ostale nespomenute prihode u iznosu 420,00 kn. Ugovori su zaključeni s odvjetničkim uredom u prosincu 2013. i trgovačkim društvom u veljači 2014. na neodređeno vrijeme. Prema ugovorima, svaki zakupnik koristi poslovni prostor površine 851 m² (četvrta i peta etaža zgrade), mjesečna zakupnina iznosi 650 EUR (kunska protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja), a režijski troškovi ugovoreni su u paušalnom iznosu 250 odnosno 300 EUR mjesečno.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2017., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 218.676,00 kn, što je za 3.540,00 kn ili 1,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 9.624,00 kn ili 4,2 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	206.384,00	208.364,00	101,0
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	23.993,00	0,00	-
1.2.	Drugi materijalni rashodi	182.391,00	208.364,00	114,2
2.	Rashodi amortizacije	6.224,00	2.881,00	46,3
3.	Financijski rashodi	2.528,00	2.431,00	96,2
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	5.000,00	-
	Ukupno	215.136,00	218.676,00	101,6
	Višak prihoda	34.120,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	21.204	-

Najznačajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu 208.364,00 kn i čine 95,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (donacije, rashodi amortizacije, financijski rashodi) imaju udjel 4,7 %.

Materijalni rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu 137.124,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 37.727,00 kn, rashode za službena putovanja u iznosu 22.998,00 kn i rashode za reprezentaciju u iznosu 10.515,00 kn.

Rashodi za usluge odnose se na rashode prema ugovoru o djelu s jednom fizičkom osobom za obavljanje administrativnih poslova u iznosu 49.991,00 kn, zakupnine za poslovne prostore koje koriste ogranci Stranke u iznosu 46.858,00 kn, knjigovodstvene, odvjetničke i javnobilježničke usluge u iznosu 13.006,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 12.914,00 kn, komunalne usluge u iznosu 9.937,00 kn i usluge tekućeg i investicijskog održavanja, čišćenja i grafičke usluge u iznosu 4.418,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju odnose se na energiju (električna energija, toplinska energija i plin u iznosu 35.419,00 kn), na materijal (uredski i potrošni materijal, sredstva za čišćenje u iznosu 1.586,00 kn) te na sitni inventar u iznosu 722,00 kn.

Rashodi za službena putovanja odnose se na dnevnice, naknade troškove prijevoza i druge troškove službenih putovanja članova Stranke.

Rashodi za promidžbu i informiranje u 2017. nisu iskazani.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu 2.881,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju uredske i druge opreme u uporabi. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

Financijski rashodi ostvareni u iznosu 2.431,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 2.421,00 kn i zatezne kamate u iznosu 10,00 kn.

Rashodi za donacije ostvareni u iznosu 5.000,00 kn odnose se na tekuće donacije jednoj političkoj stranci u iznosu 3.000,00 kn i organizacijskoj jedinici islamske vjerske zajednice u iznosu 2.000,00 kn. U travnju 2017. zaključen je Sporazum o izbornoj suradnji na predstojećim lokalnim izborima i o zajedničkom upravljanju Sisačko-moslavačkom županijom između sedam političkih stranaka (Socijaldemokratska partija Hrvatske, Hrvatska narodna stranka-liberalni demokrati, Samostalna demokratska srpska stranka, Stranka demokratske akcije Hrvatske, Hrvatski laburisti-stranka rada, Hrvatska seljačka stranka Braće Radić i Stranka umirovljenika). Prema navedenom Sporazumu, potpisnice sudjeluju u financiranju troškova izborne promidžbe prema zastupljenosti na zajedničkoj listi, a naknada troškova izborne promidžbe pripada političkim strankama prema broju osvojenih mandata svake političke stranke. Nositelj koalicijske liste, Socijaldemokratska partija Hrvatske, otvara poseban zajednički račun za financiranje troškova izborne promidžbe i obvezuje se po okončanju izbora izraditi obračun troškova izborne promidžbe i koalicijskim partnerima izdati specifikaciju troškova s naznačenim udjelom u troškovima koji se odnosi na koalicijskog partnera koji će iste provesti u svojim poslovnim knjigama. Stranka podatke o troškovima izborne promidžbe odnosno obračun troškova izborne promidžbe nema, kao ni podatke o iznosu naknade troškova izborne promidžbe koja joj je prema navedenom Sporazumu trebala pripasti. Prema podacima o članovima Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, Stranka u skupštini ima jednog vijećnika. Stranka je uplatila 3.000,00 kn za financiranje izborne promidžbe Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske, navedeni rashod je evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima kao donacija političkoj stranci. Kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s okvirom financijskog poslovanja i elementima računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija potrebno je pribaviti obračun troškova izborne promidžbe i podatke o raspodjeli naknade troškova izborne promidžbe koji se ostvaruju na temelju izbornih rezultata.

Manjak prihoda nad rashodima za 2017. iznosi 21.204,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 56.241,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 35.037,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2017., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 108.241,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2017.	31. prosinca 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	12.332,00	9.453,00	76,7
2.	Financijska imovina	75.412,00	98.788,00	131,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	22.112,00	8.390,00	37,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	0,00	5.500,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	53.300,00	84.898,00	159,3
	Ukupno imovina	87.744,00	108.241,00	123,4
3.	Obveze	31.503,00	73.204,00	232,4
3.1.	Obveze za rashode	22.653,00	55.304,00	244,1
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	7.900,00	17.900,00	226,6
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	950,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	56.241,00	35.037,00	62,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	87.744,00	108.241,00	123,4
	Izvanbilančni zapisi	32.000,00	32.000,00	100,0

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2017. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2017. za 20.497,00 kn ili 23,4 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje potraživanja za zakup poslovnih prostora (zakup dijela prostora u zgradi središnjice Stranke) i povećanje obveza za zakup poslovnih prostora za potrebe ogranaka Stranke (u 2017. su evidentirane obveze za zakupninu iz ranijih godina).

Nefinancijska imovina u iznosu 9.453,00 kn odnosi se na uredsku i drugu opremu.

Financijska imovina u iznosu 98.788,00 kn odnosi se na novčana sredstva na računu i u blagajni u iznosu 8.390,00 kn te potraživanja u iznosu 90.398,00 kn.

Potraživanja u iznosu 90.398,00 kn odnose se na potraživanja za zakup poslovnih prostora u iznosu 84.898,00 kn te na ostala potraživanja u iznosu 5.500,00 kn (predujmovi ograncima Stranke). Do konca lipnja 2018. naplaćena su potraživanja za zakup poslovnih prostora u iznosu 21.182,00 kn.

Obveze u iznosu 73.204,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima (za zakup poslovnih prostora za potrebe ogranaka stranke, toplinsku energiju, komunalne usluge, usluge telefona i troškove reprezentacije) u iznosu 55.304,00 kn i obveze za primljene pozajmice u iznosu 17.900,00 kn. Obveze za primljene pozajmice odnose se na dva ugovora o kratkoročnim pozajmicama (pojedinačne vrijednosti 5.000,00 kn) za tekuću likvidnost zaključena u prosincu 2017. s rokom otplate dvije godine, te na obveze za pozajmice iz prethodne godine u iznosu 7.900,00 kn. Prema zaključenim ugovorima, davatelj pozajmica je predsjednik Stranke, ugovoren je povrat sredstava u obrocima ili odjednom u skladu s mogućnostima Stranke. Do konca lipnja 2018. podmirene su obveze prema dobavljačima u iznosu 12.809,00 kn.

Vlastite izvore u iznosu 35.037,00 kn čine viškovi prihoda nad rashodima iz ranijih godina. U odnosu na stanje početkom 2017. manji su za 21.204,00 kn ili 37,7 %, odnosno za iznos manjka prihoda nad rashodima za 2017.

III. REVIZIJA ZA 2017.

Postupci revizije provedeni su od 17. rujna do 22. studenoga 2018.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih Programom i Statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti uslijed prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
3. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 114/16)
4. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 1/17)
5. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17)
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13)
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15).
8. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, intelektualnih usluga, naknada za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluga telefona, pošte i prijevoza, rashoda za donacije (pomoći) te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2017.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2017. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Stranka je obavezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Poslovanje gotovim novcem Stranka obavlja putem blagajne. Putem blagajne evidentiraju se uplate za podizanje gotovine sa žiro računa i isplate za troškove službenih putovanja, reprezentaciju te nabavu uredskog i drugog materijala. Promet putem blagajne u 2017. je iznosio 43.500,00 kn.

Sastavljaju se blagajničke uplatnice, isplatnice i blagajnički izvještaji. Na pojedinim isplatnicama nedostaju potpisi blagajnika, primatelja i likvidatora, pojedine isplatnice imaju isti redni broj, a odnose se na različite poslovne događaje, na pojedinim isplatnicama nije navedeno za koje namjene su isplaćena novčana sredstva. Pojedini blagajnički izvještaji nisu potpisani i kontrolirani.

Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže blagajničko poslovanje voditi u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2. Rashodi

- 2.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2017., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 218.676,00 kn. Najznačajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu 208.364,00 kn i čine 95,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (donacije, rashodi amortizacije, financijski rashodi) imaju udjel 4,7 %.

U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za službena putovanja u iznosu 22.998,00 kn i rashodi za reprezentaciju u iznosu 10.515,00 kn.

Rashodi za službena putovanja ostvareni su na temelju putnih naloga, a odnose se na dnevnice, naknadu troškova prijevoza (naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 2,00 kn po prijeđenom kilometru) i druge troškove (cestarina) službenih putovanja članova Stranke. Pojedini putni nalozi nisu numerirani, pojedini ne sadrže svrhu putovanja te nisu naznačena početna i završna stanja brojila. Izvješća o službenom putovanju nisu sastavljena. Prema odredbama članka 6. Pravilnika o porezu na dohodak koji je bio na snazi do 3. veljače 2017. i odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak koji je na snazi od 3. veljače 2017., izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila - kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka. U skladu s odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Rashodi za reprezentaciju ostvareni su na temelju računa dobavljača. Na pojedinim računima nije navedena aktivnost povodom koje je račun sastavljen, odnosno nije navedena aktivnost na koju se poslovni događaj odnosi te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, financijska sredstva politička stranka može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o porezu na dohodak. Predlaže na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi kako bi se potvrdilo da su sredstva korištena radi ostvarenja ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji te će postupiti u skladu s danim nalogima i preporukom. U vezi s blagajničkim poslovanjem obrazlaže da je osoba koja je obavljala blagajničke poslove iznenada otišla, dio posla nije odradila do kraja i nije dala na potpis određene isplatnice i blagajničke izvještaje, što je razlog njihovog nepotpisivanja, ali ubuduće će se svakako voditi računa o tome i nastojati da se tako nešto ne ponovi.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2017. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalogima i preporukama.

U tablici u nastavku navode se provedeni nalog i preporuka.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2016.	U poslovnim knjigama za 2017. iskazati obveze i rashode koje se odnose na zakupnine za dva poslovna prostora u 2016.	31.12.2017.	provedeno
2.		2016.	S jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uskladiti obveze za zakupninu poslovnih prostora.	31.3.2018.	provedeno

1.2. *Stranka prihvaća status naloga i preporuka.*